

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Fundamentos da educación física na sociedade actual	Código	652G02031	
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Carretero García, Miriam	Correo electrónico	miriam.carretero@udc.es	
Profesorado	Carretero García, Miriam	Correo electrónico	miriam.carretero@udc.es	
Web				
Descrición xeral	<p>Nesta materia sitúase a Educación Física no contexto socioeducativo xeneral e repásanse aqueles contidos que, pola súa capacidade de adaptación ás necesidades dos alumnos e as súas familias, así como de resposta ás problemáticas sociais emerxentes, configuran os elementos centrais da Educación Física actual.</p> <p>Os Mestres en Educación Primaria deben coñecer aspectos básicos sobre a actividade físico-deportiva, como o desenvolvemento das habilidades motrices e das calidades físicas básicas, a relación entre a actividade física e a saúde, así como o desenvolvemento de estratexias para fomentar entre os seus alumnos estilos de vida activos. De igual forma, deben ser capaces de canalizar as súas propostas a través de metodoloxías lúdicas e participativas, que impliquen ao alumno e lle permitan aprender a través do gozar e a iniciativa persoal.</p> <p>Estas competencias representan unha das claves do coñecemento da motricidad para un Mestre en Educación Primaria, nun dobre sentido. Por unha banda, é necesario saber que requirimentos son necesarios para contribuír ao desenvolvemento motor equilibrado dos alumnos e tamén que estímulos están contraindicados para determinadas idades, niveis madurativos e de desenvolvemento. Doutra banda, un Mestre en Educación Primaria debe saber identificar os distintos elementos que interveñen nas actividades que propón, independentemente da natureza das mesmas (lúdicas, expresivas, deportivas, etc.) para garantir que as esixencias motrices que expón aos seus alumnos axústanse ás súas posibilidades.</p> <p>Non se trata unicamente de adquirir coñecementos específicos sobre actividade física, senón de situalos no noso contexto socioeducativo e darlles un tratamento metodolóxico coherente coas formulacións pedagóxicas da etapa de Educación Primaria. Na devandita etapa preséntanse a saúde e a educación do lecer como referencias imprescindibles para comprender o enfoque desde o que se desenvolve a Educación Física na actualidade.</p> <p>A materia ?Fundamentos da Educación Física na Sociedade Actual? atópase incluída no grupo das materias obrigatorias, segundo o actual Plan de Estudos. O número de créditos que ten asignados é 6.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física.
A58	Coñecer o currículo escolar da educación física.
A59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola.
A60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B11	Capacidade de comprensión dos distintos códigos audiovisuais e multimedia e manexo das ferramentas informáticas.

B14	Capacidade para traballar en equipo de forma cooperativa, para organizar e planificar o traballo, tomando decisións e resolvendo problemas, tanto de forma conxunta como individual.
B15	Capacidade para utilizar diversas fontes de información, seleccionar, analizar, sintetizar e extraer ideas importantes e xestionar a información.
B21	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B22	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B23	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B24	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B25	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Situar a materia de Educación Física no contexto socioeducativo da Educación Primaria.	A57	B3 B15	
Asumir a importancia da Educación Física na formación integral dos alumnos de Educación Primaria.	A57	B3	
Coñecer os aspectos cualitativos (habilidades motrices) e cuantitativos (calidades físicas) que determinan a práctica de actividade física en idade escolar.	A58 A59	B15 B23	
Capacidade de comprender e aplicar as nocións básicas sobre actividade física saudable a contextos de Educación Primaria.	A57 A59	B1 B2 B6 B15	C8
Ser capaz de identificar recursos e estratexias para a promoción de estilos de vida activos en distintos contextos.	A57 A59	B1 B2 B3 B14	C1 C8
Capacidade de deseñar, xustificar, aplicar e avaliar propostas para traballar aspectos concretos do currículo de Educación Física.	A58 A59 A60	B1 B2 B5 B11 B14 B15 B21 B22 B24 B25	C3 C7

Capacidade de analizar o contido de diversas sesións de Educación Física e de valorar críticamente a súa adecuación aos ciclos da Educación Primaria.	A58 A60	B2 B5 B15 B21	C7
---	------------	------------------------	----

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A Educación Física no contexto socioeducativo actual.	.
2. Aprendizaxe e desenvolvemento motor en idade escolar	.
2. Acondicionamiento físico en idade escolar	.
4. Nocións básicas sobre actividade física saudable.	.
5. Propostas didácticas integrais.	.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A58 B5 B15	2	8	10
Traballos tutelados	A58 A59 A60 B1 B5 B6 B14 B21 B22 B23 C8	2	24	26
Presentación oral	B2 B11 B24 B25 C1 C3	2	0	2
Práctica de actividade física	A57 A58 A59 A60 B1 B2 B5 B14 B22 B24 C7	15	15	30
Sesión maxistral	A57 A58 A59 A60 C8 C7	15	15	30
Proba de resposta breve	A58 A59 A60 B1 B5 B6 B23 C1	4	32	36
Actividades iniciais	B3 C1	3	0	3
Proba mixta	A57 A58 A60 B2 B3 B6 B22 C1	2	9	11
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe do ?como facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.
Presentación oral	Exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, expondo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.

Práctica de actividade física	Metodoloxía baseada na posta en práctica de sesións de actividade física para que os alumnos poidan impartilas (función docente), vivencialas (análise da pertinencia dos contidos) ou observalas (procesos de avaliación e control). Trátase dunha metodoloxía fundamentalmente práctica, pero cunha intención de reflexión e aplicación dos aspectos teóricos relacionados.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Proba de resposta breve	Ao longo do curso iranse expondo aos alumnos diversas probas ou traballos breves de aula para comprobar o seguimento dos contidos da materia. As probas poderanse facer individualmente ou en pequenos grupos. O resultado deste apartado da avaliación é a media das cualificacións obtidas nas probas realizadas durante o curso.
Actividades iniciais	Actividades que levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos saberes previos do alumnado.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de breve desenvolvemento. Ademais, en canto a preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Práctica de actividade física Proba de resposta breve	<p>Aprendizaxe colaborativa.</p> <p>Realizarase en pequenos grupos que traballarán a partir de distintos documentos sobre aspectos relacionados coa materia. O profesor orientará individualizadamente o traballo dos grupos, dando pautas para iniciar o traballo, revisando o proceso, resolvendo dúbidas e valorando as achegas que vaian xurdindo.</p> <p>Traballos tutelados.</p> <p>Para a súa realización os alumnos deben acudir en grupos reducidos a revisar o traballo (titoría) despois da primeira corrección e antes da súa exposición nas prácticas de actividade física. O profesor poderá realizar suxestións ou solicitar modificacións sobre o traballo realizado, que deberán ser aprobadas antes da entrega definitiva para a súa posta en práctica.</p> <p>Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia.</p> <p>Poderá recibir orientación sobre a preparación da materia no horario habitual de titorías.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
--------------	---------------------------	------------	---------------

Proba mixta	A57 A58 A60 B2 B3 B6 B22 C1	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de breve desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.	50
Traballos tutelados	A58 A59 A60 B1 B5 B6 B14 B21 B22 B23 C8	Realizarase un traballo de aplicación dos contidos desenvolvidos en clase. Nel deberá programarse e xustificarse unha proposta docente na que se desenvolvan aspectos concretos do currículo de Educación Física, segundo os principios vistos en clase. O traballo realizarase de forma grupal. O profesor especificará con antelación os requisitos formais de presentación dos traballos. O cumprimento dos devanditos requisitos é imprescindible para que os traballos sexan aceptados. Este traballo será valorado cun 40% da cualificación final de traballos tutelados. Así mesmo, realizaranse pequenos traballos en grupo ao longo do curso que serán valorados cun 10% da cualificación final do apartado de traballos tutelados.	40
Proba de resposta breve	A58 A59 A60 B1 B5 B6 B23 C1	Realizaranse pequenas probas ou traballos breves de aula ao longo do curso. As probas poderanse facer individualmente ou en pequenos grupos. O resultado deste apartado da avaliación é a media das cualificacións obtidas nas probas realizadas durante o curso.	10
Outros			

Observacións avaliación

Primeira oportunidade: para acceder á avaliación descrita anteriormente, será obrigatoria a asistencia ao 80% das horas presenciais da materia. É necesario superar unha puntuación mínima nos distintos apartados da avaliación para que fagan media entre eles.

Segunda oportunidade: ao alumnado que asistise a máis dun 80% das horas presenciais na primeira oportunidade, conservaráselle as cualificacións que alcanzasen a puntuación mínima sinalada polo profesorado. Terá que repetir as partes da avaliación nas que non alcanzase ese mínimo.

O alumnado que non asista ao 80% das horas presenciais da materia (xa sexan alumnos a tempo parcial, con dispensa académica de exención de asistencia ou por outros motivos), ten á súa disposición un modelo de avaliación alternativo, que será o mesmo para ambas as oportunidades: proba mixta (100%), realizada na data marcada oficialmente pola Universidade da Coruña e na que se deberá demostrar o dominio dos contidos teórico-prácticos da materia.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>Esta bibliografía es orientativa y podrá ser ampliada por el profesorado al comienzo de la materia. Alter, J. (1990). Los estiramientos. Barcelona: Paidotribo. Añó, V. (1997). Planificación y organización del entrenamiento juvenil. Madrid: Gymnos. Capdevilla, L. (2005). Actividad física y estilo de vida saludable. Girona: Documenta Universitaria. Casajús, A., Leiva, M. T., Ferrando, J. A. y otros. (2006). Relación entre la condición física cardiovascular y la distribución de grasa en niños y adolescentes. Apunts Medicina del esport(149), 7-14. Delgado, M. y Tercedor, P. (2002). Estrategias de intervención en educación para la salud desde la Educación Física. Barcelona: INDE. Devís, J. (2000). Actividad física, deporte y salud. Barcelona: INDE. Estrada, J. (2001). Orientaciones para mejorar la programación del acondicionamiento físico en el ámbito de la Educación Física. Paper presented at the Actas del XIX Congreso Nacional de Educación Física, Murcia. Fraile, A. (2011). El aprendizaje motor: punto de encuentro de la educación integral. Tándem. Didáctica de la Educación Física, -(36), 5-6. Fraile, A., Álamo, J. M., Van der Bergh, K., González, J., Graça, A., Kirk, D., . . . Theeboom, M. (2004). El deporte escolar en el siglo XXI: análisis y debate desde una perspectiva europea. Barcelona: Graó. Fröhner, G. (2003). Esfuerzo físico y entrenamiento en niños y jóvenes. Barcelona: Paidotribo. García, M. (2006). Posmodernidad y deporte: entre la individualización y la masificación. Encuesta sobre hábitos deportivos de los españoles. Madrid: CIS. Gudrum, F. (2003). Esfuerzo físico y entrenamiento en niños y jóvenes. Barcelona: Paidotribo. Hohmann, A., Lames, M. y Letzelter, M. (2005). Introducción a las ciencias del entrenamiento. Barcelona: Paidotribo. Horst, R. y Weineck, J. (2004). Entrenamiento y práctica deportiva escolar. Barcelona: Paidotribo. Larraz, A. (2009). ¿Qué aprendizajes de educación física debería tener el alumnado al finalizar sexto curso de primaria? Tándem. Didáctica de la Educación Física, -(29), 45-63. Latorre, P. y Herrador, J. (2003). Prescripción del ejercicio físico para la salud en edad escolar. Barcelona: Paidotribo. Martín, D., Nicolaus, J. y Ostrowski, C. (2004). Metodología general del entrenamiento infantil y juvenil. Barcelona: Paidotribo. Oña, A. (2005). Actividad física y desarrollo. Ejercicio físico desde el nacimiento. Sevilla: Wanceulen. Pazos, J. M. y Aragunde, J. L. (2000). La educación postural. Barcelona: INDE. Pikler, E. (2000). Moverse en libertad. Desarrollo de la motricidad global. Riera Riera, J. (2005). Habilidades en el deporte. Barcelona: INDE. Rodríguez García, P. L. (2006). Educación Física y salud en primaria. Barcelona: INDE. Ruíz, L. M. (2001). Desarrollo, comportamiento motor y deporte. Madrid: Síntesis. Serra, L., Roman, B. y Aranceta, J. (2006). Actividad física y salud. Estudio en Kid. Barcelona: Masson. Toro, J. (1996). El cuerpo como delito. Barcelona: Ariel.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Deseño e desenvolvemento curricular da educación física/652G02014

Xogos motores/652G02025

Expresión corporal e adaptacións curriculares/652G02026

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Iniciación deportiva/652G02036

Educación física para o lecer/652G02035

Observacións

No caso de que se solicite entregar algún traballo impreso, teranse en conta as seguintes recomendacións: non utilizar plásticos, elixir impresión a dobre cara e empregar papel reciclado. Na medida dos posible, evitar a impresión de borradores.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías